

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «274 «Автомобільний транспорт»
Освітня програма «Автомобільний транспорт»
Рік навчання __ 1 __, семестр __ 2 __
Форма здобуття вищої освіти денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС - 3
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

д.ф.н., професор Майданюк І.З.

mira@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1388>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Етнокультурологія» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про етнокультуру як важливу складову духовного розвитку суспільства та національної ідентичності. У межах курсу розглядаються походження й еволюція етносів, закономірності формування традиційної та сучасної культури, взаємозв'язок мови, релігії, мистецтва, звичаїв і обрядів у житті народів світу та України.

Особлива увага приділяється українській етнокультурній спадщині, її регіональним особливостям, ролі народних традицій у збереженні історичної пам'яті та культурної самобутності в умовах глобалізації. Дисципліна сприяє усвідомленню цінності культурного різноманіття, формуванню толерантності, міжкультурного діалогу та поваги до інших народів і культур.

Вивчення курсу розвиває світоглядні, соціокультурні та комунікативні компетентності, уміння аналізувати етнокультурні процеси, інтерпретувати культурні явища та застосовувати отримані знання у професійній і громадянській діяльності.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1 Етнокультурологія як наукова дисципліна. Етнос і культура				
Етнокультурологія як галузь наукового знання. Історичні джерела української етнокультурології	2 / 2	Знати: предмет, методи та джерела етнокультурології. Розуміти: роль етнокультури у формуванні національної ідентичності. ПРН: PH25	Семінарське обговорення, самостійна робота.	Поточний контроль
Етнос як об'єкт наукового дослідження. Етногеографічні аспекти	2 / 2	Знати: основні теорії етносу. Аналізувати: етногеографічні особливості регіонів світу. ПРН: PH25	Аналіз карт, реферат.	Оцінювання
Етнічні процеси та етнічна традиція	2 / 2	Розуміти: закономірності етнічних процесів. Аналізувати: трансформації традицій у сучасному світі. ПРН: PH25	Аналітичне есе.	Поточний контроль
Етнопсихологічні та етнолінгвістичні аспекти. Етнос і мова	2 / 2	Розуміти: взаємозв'язок мови, культури та етнічної ідентичності. ПРН: PH2, PH25	Дискусія, аналіз прикладів.	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 2 Етика та естетика як складові етнокультурного розвитку				
Предмет і завдання етики. Типологія етичних учень. Моральні цінності	2 / 2	Знати: основні етичні категорії. Розуміти: роль моралі в суспільному житті. ПРН: PH25	Семінар, тестування.	Поточний контроль

Прикладна етика та моральні колізії сучасності	2 / 2	Аналізувати: моральні дилеми в соціальному та професійному середовищі. ПРН: РН25	Аналіз кейсів, есе.	Оцінювання
Предмет і методологія естетики. Класичні естетичні категорії	2 / 2	Розуміти: основи естетичного аналізу. ПРН: РН25	Семінарське обговорення.	Поточний контроль
Естетика художньої творчості. Види мистецтва	3 / 3	Аналізувати: мистецтво як форму етнокультурного самовираження. ПРН: РН25	Презентація, реферат.	Оцінювання
Всього за 6 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано

74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білоус П. В., Коваль О. І. Етнокультурологія: навчальний посібник. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. 336 с.

2. Мельник І. В., Савченко Т. О. Культура і етнічність: вступ до етнокультурології. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 280 с.

3. Кириченко Н. О. Етнокультурологія: теорія та практика. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 312 с.

4. Олійник Т. В. Етнокультурні виміри сучасності. Київ: Видавництво «Освіта України», 2021. 264 с.

5. Дзійк Л. М. Українська народна культура у контексті глобалізації. Тернопіль: УНТ, 2025. 296 с.

6. Safran W. Ethnicity and Nationalism: An Introduction. 4th ed. London: Routledge, 2022. 384 p.

7. Barth F. (ed.) Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organization of Cultural Difference. New revision ed. Long Grove: Waveland Press, 2021. 464 p.

8. Eriksen T. H. Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology. 4th ed. London: Pluto Press, 2023. 368 p.

9. Hannerz U. Cultural Complexity: Studies in the Social Organization of Meaning. New edition. New York: Columbia University Press, 2021. 256 p.

10. Appadurai A. Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization. Expanded edition. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2021. 344 p.

11. Alvarez R. R., Escobar A., Povinelli E. A. Anthropology and the Ethnic Subject. Durham: Duke University Press, 2022. 288 p.

12. Jenkins R. Social Identity. 4th ed. London: Routledge, 2023. 240 p.

13. Kottak C. P. Cultural Anthropology: Appreciating Cultural Diversity. 18th ed. New York: McGraw-Hill Education, 2022. 560 p.

14. Levi-Strauss C. Structural Anthropology. New edition. New York: Basic Books, 2022. 464 p.

15. Smith A. D. Nationalism: Theory, Ideology, History. 3rd ed. Cambridge: Polity Press, 2021. 376 p.